

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 19–20 травня 2022 року)

Суми
Сумський державний університет
2022

2. Васильченко В. В. Рецепція римського спадкового права в сучасному спадковому праві України. Юрид. Наук. – 1997.
3. Нечаєва, К. О. Проблеми універсального правонаступництва у відносинах з відумерлою спадщиною. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки.* 2016. № 1 (1). С. 137-140.
4. Омельчук, В. В. Нормативно-правове забезпечення державно-церковних взаємин у Візантії за правління Юстиніана. *Наукові праці МАУП.* 2013. № 4. С. 98-105.
5. Лозінський К. Джерела та історіографія епохи св. Юстиніана I Великого. *Православний вісник Київського Патріархату.* 2017. № 6. С. 31-40.
6. Дрозд, В. І. Кодифікація Юстиніана: витоки, передумови, значення. *Наше право,* 2016. № 1, с. 169-174.
7. Кухарєв О. Є. Вирішення спорів, пов'язаних з відповідальністю спадкоємців за боргами спадкодавця. *Вісник.* 2018. С. 36-44.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Грабовська У. К.

курсант II курсу ННППФПНП

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Юніна М. П.

*к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу, доцент
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

У сучасному інформаційному суспільстві відбувається активний розвиток інформаційних технологій, швидкими темпами розвивається глобальна мережа Інтернет. З появою нових суспільних відносин, пов'язаних з використанням Всесвітнього інформаційного павутиння, особливу значущість набуває правове регулювання в даній сфері.

Актуальність теми обумовлена тим, що у вік формування інформаційних технологій та інформаційного суспільства виникають нові відносини, які вимагають законодавчого регулювання. Стаття 11 Конституції України встановлює, що збирання, зберігання, використання та розповсюдження інформації про приватне життя особи без її згоди не допускаються. Відповідно, захист приватного життя та забезпечення його недоторканності – це завдання держави.

В результаті глобальної інформатизації та виникнення в економіці розвинених країн четвертого, інформаційного, сектору (поряд з трьома традиційними секторами:

промисловості, сільського господарства та сфери послуг), який стає домінуючим, виникли інформаційні відносини особливого роду, об'єктом яких є інформаційна діяльність. Інформаційна діяльність передбачає збирання, обробку, зберігання, пошук та розповсюдження інформації, а також освіта організаційного ресурсу та формування вільного доступу до нього. В даний час активно розвивається інформаційна діяльність в Інтернеті [2, с.59].

Інтернет всеосяжний і доступний всім громадянам України. Йому притаманні глобальні масштаби: він об'єднує комп'ютерні мережі різних країн світу. На сьогоднішній день в жодній державі немає законодавства, регулюючого відносини виключно у глобальній мережі. В той же час існують правові норми різних галузей права, які можна було б застосувати до відносин, що у мережі Інтернет.

Відповідно до законодавства України, стаття 24 Закону України «Про захист персональних даних» гарантує забезпечення захисту персональних даних. Персональні дані – будь-яка інформація, що стосується прямо чи опосередковано певній або визначеній фізичній особі (суб'єкт персональних даних) [1].

В епоху розвитку Всесвітнього інформаційного павутиння питання про інформаційну безпеку як ніколи стають актуальними. Інформаційна безпека – це захист конфіденційності, цілісності та доступності інформації. Захист інформації представляє собою діяльність, спрямовану на запобігання витоку захищається інформації, несанкціонованих та ненавмисних (випадкових) впливів на інформацію, що захищається [2, с.61].

Інтернет є достатньо зручним засобом вчинення правопорушень. Безкарність, анонімність, латентність, велика кількість довірливих людей – це все те, що дозволяє досягати величезних масштабів вчинення правопорушень у мережі Інтернет. Також необхідно звернути увагу на соціальні мережі, в яких існує величезна кількість сторінок, що відкрито розміщують персональну інформацію про людину. Недостатня захищеність таких відомостей у громадських мережах, що вимагають реєстрації, призводить до великої кількості правопорушень [3, с.228].

Цікаво звернути увагу на розвиток зарубіжного законодавства у сфері захисту персональних даних у Світовій інформаційній павутині. Так, у Сполучених Штатах Америки немає єдиного федерального законодавства про персональні дані: штатам надано право самостійно регулювати це питання. З 2020 року в штаті Каліфорнія набрав чинності закон про захист персональних даних Інтернет користувачів, відповідно до яких користувачі наділяються такими правами, як знати, яку персональну інформацію збирають Інтернет компанії, чому збираються саме ці дані, як і чому вони

використовуються Інтернет компаніями тощо; вимагати від компаній видаляти інформацію або забороняти її продаж третім сторонам чи рекламодавцям [3, с.230].

Інтернет – це глобальна мережа, позапросторова та всеосяжна, транскордонна. У століття розвитку інформаційних технологій та інформаційного суспільства Інтернет грає важливу, особливу роль: без нього неможливо уявити життя сучасного суспільства. За допомогою нього можна виконувати різні дії, які значно полегшують життя сучасної людини: забронювати квитки, записатися на прийом до лікаря і багато іншого. З цього випливає, що такі категорії, як інформаційна безпека, захист інформації у момент формування інформаційного суспільства, стрімкого розвитку інформаційних технологій як ніколи важливі та актуальні, оскільки наявність необмежений доступ до глобальної мережі та її необмежений масштаб можуть бути використані неправомірно [3, с. 231]. Так, зараз дуже часто трапляються випадки розкрадання персональних даних у глобальній інформаційній мережі. Інтернет користувачі залишають свої персональні дані всюди, при вчиненні різних дій в Інтернеті: записавшись на прийом до лікаря, подаючи оголошення або реєструючись у соціальних мережах, в інформаційному застосунку Дія.

У житті сучасного суспільства просто необхідно приділяти значну увагу Інтернет діяльності та розвиватися законодавству нарівні з розвитком інформаційних технологій. І тоді буде найкращою мірою забезпечено інформаційно-правовий захист персональних даних, що дозволить обмежити суспільство від неправомірно викраденої інформації та забезпечити діючу повноцінну ефективний захист персональних даних у Інтернеті кожного суб'єкта. Для вдосконалення законодавства необхідно приймати увагу такі факти: необмежений доступ осіб до Інтернету, необмежені масштаби дії Інтернету, анонімність користувачів. і немає єдиного нормативного правового акта, що регулює виключно інформаційно-правові відносини[4, с. 25].

Таким чином, питання безпеки персональних даних Інтернет вимагають рішення, оскільки величезні потоки інформації про приватного життя особи порушують величезні проблеми їхньої охорони від неправомірне використання.

Я вважаю, що необхідно:

- внести до Кримінального кодексу України новий склад злочину, який передбачав би кримінальну відповідальність за вчинення протиправних діянь із персональними даними особи;
- розробити положення, спрямовані на захист персональних даних неповнолітніх дітей у глобальній мережі;
- врегулювати дію у мережі cookie-файлів.

На мій погляд, ці пропозиції дозволять зміцнити правовий захист персональних даних у глобальній інформаційній мережі. В умовах сучасного світу та інтенсивного розвитку відповідальність, щодо поширення інформації про персональні дані відіграє і сама людини. Однак, врегулювання на державному рівні цього питання, дозволить кожному з нас, бути впевненим, щодо інформації про себе, яка є в доступі у інформаційній «павутині».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних» від 03.07.2018 р. № 383-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/383-18>.
2. Романюк І. І. Персональні дані особи як об'єкт цивільного обороту. Право і суспільство. 2014. № 6.1(2). С. 58–65.
3. Каретник О. С. Поняття інформації про фізичну особу (персональні дані) в цивільному праві України. Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С. 228–231.
4. Бем М. В., Городиський І. М., Саттон Г., Родіоненко О. М. Захист персональних даних: Правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. К.: К.І.С., 2015. 220 с.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ

Грибачова І. П.

*к.ю.н., доцент кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

Судові спори, пов'язані із захистом гідності, честі та ділової репутації мають важливе суспільно-політичне значення, а тому привертають до себе пильну увагу громадян і засобів масової інформації. Останнім часом кількість судових справ щодо захисту честі, гідності та ділової репутації помітно зростає. Суди різних інстанцій при винесенні судових рішень по-різному застосовують норми цивільного законодавства, що призводить до формування суперечливої судової практики.

У доктрині цивільного права поняття «честь» визначається як суспільна оцінка особистості, міра її духовних, соціальних цінностей. Гідність є внутрішньою самооцінкою громадянина, його властивостей, здатностей, світогляду, суспільного значення [1, с. 80]. Зі словом «честь» пов'язується оцінка суспільством моральних та інтелектуальних